

Előfizetési árak:

1 évi evre . . . 80 Leu
Negyed évre . . . 40 Leu
Egy hóra . . . 14 Leu
Hirdetés — Nyilttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil,
a
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

A KIVÉTEL.

A városi polgárság konverziójának törvénytervezete kapcsán kinyilvánították az ipart és kereskedelmet. Úgy ki-dobták a rendből, mint ahogyan a sátoros cigányt kivetik a falu végére. A tervezet elismeri, hogy mindenkinek rosszul és csehül megy, de állítja, hogy a kereskedőnek és iparos-nak nem kell a konverzió. Azt állítja, hogy az a leu, a melynek terheit nem bírjuk, értékében hatvan-hetven százalékot emelkedett a tizenhatszáz leu Romániának minden lakosával szemben, csak éppen a kereskedővel és iparossal szemben nem. A kereskedő, aki száz méter ezer leus posztóra felvett százezer leu, most legalább háromszáz méter posztót köteles a százezer leu ellenében visszafizetni és a pénzügyminiszter az adósságok elengedéséből — mert nevezzük csak így és nevén a kon-verziót — kizárja a kereskedőt és kizárja az iparost.

— A kereskedő és iparos fűndőrországban él - feltételezi a tervezet.

— A nyomor csak azt sújtotta, aki nem kereskedő és nem iparos! — bömböli az indoklás és ezzel szemben a kereskedő és iparos csomagol és redőnyt húz, össze-omlik és adósságainak sirhantján kileheli lelkét.

A politika ismeri az első és másodrendű állam-polgárokat, de a nyomorúság demokratikus. Az megkülönböztetéseket nem tehet. Az a nyomor-hullám, amely most Európán végigseper, nem szelektált, hanem egyenlően sújtott mindannyiunkat, tehát ha az ország most nagytakarít, takarítsa ki a kereskedők és iparosok szem-etlődjét is.

Lakbér-leszállítások.

A városi lakások, állami, községi, megyei hivata-lok és közintézmények által bármilyen célra elfoglalt helyiségek, kereskedők, internátusok lakbérként az 1932 április 23-tól 1933 április 23-ig terjedő évben, az 1929. október 26-án fizetett bérösszeg 75 %-át fizetik.

Ezen bérlelnél tehát a bércsökkentés 25 száza-lékos, amennyiben a tulajdonosnak egyetlen ingatlana van és házában legfeljebb tíz lakhelyiség van. Min-den más esetben a csökkentés 30%-a az 1929 október 26-án fizetett bérösszegnek.

A bérlésállítás az albérlet is megilleti a főbér-lővel szemben. Minden ellenkező kikötés érvénytelen.

Amennyiben az ingatlan 1929. október 26-án nem volt bérbe adva, az adókievítés alapjaként megállapított bérérték az irányadó vagy pedig a bérérték összehason-lítás útján lesz megállapítva.

Ha a most fizetett bérösszeg alacsonyabb volna, mint a törvényjavaslatban meghatározott csökkentés után fennmaradó bér, a felek által meghatározott bérösszeg marad érvényben.

Ezen bérlésállítás nem vonatkozik az állami tiszt-viselőkre és nyugdíjasokra.

Az árvaház, a menedékház és a kórház.

— Elnöki jelentés a Kórház Egyesület márc. 28-iki közgyűlésén. Irta és felolvasta dr. Vargha Béla. —

Tisztelt Közgyűlés! Ha nem is előre elhatározott, tervszerű megfontolás követ-kezménye, hogy a Kórház Egyesület éppen ma a halált legyőző és az örök életet hir-dető husvét diadalmas ünnepén tartja köz-gyűlését, mégis ezt a ténnyt egészen a vé-letlen művének nem tekinthetjük, hanem ez az Isten gondviselésének egy irányt je-lölő bátorítása, hogy el ne csüggedjünk, mert a tespedés után a megújulás, a ha-lál után a feltámadás következik.

Ezért ezen közgyűlésen, a melyen a beteget gyógyítani akaró Egyesületünk további fenntartására irányuló szándékunk-nak, — és tovább élni akarásunknak kife-jezést adunk, ehhez a munkához alázatos szív-vel kérem az Isten segítő kegyelmét.

Ha az itteni jótékony egyesületeknek, a nagy világháborút megelőző nyugodt és zavartalan fejlődésének az idejét visszaidéz-zük emlékezetünkbe, csodálattal kell meg-hajtanunk elismerésünk zászlóját e kicsiny város áldozatkész társadalmá előtt, mely páratlanul álló szociális érzékével karolta fel az árvaház, a menedékház, a kórház ügyét, lelkesen csatlakozván az áldott emlékü ala-pító nő: Br. Szentkereszty Stefania által kezdeményezett azon mozgalmakhoz, ame-lyek ezt a három gyönyörű intézményt a semmiből létrehozták. A semmi az anyagi eszközök hiánya volt, a mellyel szemben ott állott egyfelől egy győngye nőnek a szen-vedő emberiség iránt melegen érző, a fele-baráti szeretettel csordultig telített szíve, a társadalombeli kortársait messze felülmuló akaratereje, kitartása és szervező képessége, — másfelől e város közönségének áldozat

készsége, a mely csodát művelve, — nem-csak megvalósulást, életet adott az eszmék-nek, létesítvén e három humánus intézetet, hanem azokat évtizedes kitartó munkájával és áldozatkészségével a kifejlődés maga fo-kára emelte: gyönyörű otthonokat építvén számukra és ellátta őket olyan nagy anyagi eszközökkel, a melyek akkor, hosszú, na-gyon hosszú időre terjedő áldásos működé-sük zavartalan folytatásának biztos zálogát képezték.

Azonban jött egy mindent a saját ké-pére átforgatni és egy új világot építeni akaró imperium, — a melynek gondolat vi-lágát az állami mindenhatóság megvalósítása képezte s a mely ezt a mindenhatóságot a tisztán emberbaráti, jótékony célú intézmé-nyeket is a legszigorubb felügyelet és ellen-őrzés alá helyezte, a számukra való anya-gi támogatás gyűjtését eltiltotta és az ők anyagi támogatása helyett, — vagyonuk egy részét országos törvény útján kisajátította, a mi egyesületünk vagyonát pedig egészen a saját kezelésébe vette át. — Pedig, hogy ezt a vagyont becsületesen, hűségesen és jól kezeltük, annak legfőbb bizonyítéka, hogy azt a semmiből, a társadalom filléreiből, a nemesen érző emberek alapítványából és a tagok ingyenes, önzetlen munkálkodásából gyűjtöttük össze.

Ezek után nem csoda, ha e város ál-dozatkész közönsége, a mely akkor sze-retettel alapította meg kórházunkat és ezért olyan nagy anyagi áldozatokat hozott és annak fejlődését annyi gondnal és előre-látással kísérelte meg és irányította, közö-nyös kezdett lenni egyesületünkkel szemben

T Á R C A.

Tavaszi . . .

... Tavasz van, ébred most kint a nagy világ;
Dalol az élet, kacag a kis virág. . .

... S míg röpke szellő suhan át a réten
És rózsafelhők usznak fent az égen,

... Az én szívemben elvesztett szerelmek
Haldokló kinja, álma, vágya reszket.

... Kint tavasz nyílik és kacag valaki;
Benn a szívemben ma meghalt valami. . .

Kézdivásárhely, 1932 március 29.

Ikafalvi Diénes László.

TÖMJÉN FÜST.

A szolgabíró uréknak volt egy ép-penakkora fiacskájuk, mint én voltam.

Nem azért említem ezt, mintha va-lami jó barátok lettünk volna, csupán ezért, mert neki éppen olyan cipellője volt, amilyen nekem kellett volna. Ne-kem tudniillik nem volt semmilyen sem.

Emiatt aztán hideg ősz felé édes-anyámat folyton zaklattam:

— Édes anyám, jaj be szeretnék templomba menni!

— Nem méssz fiam, mert megvesz a hideg. Kő a templom padlója, me-zitláb hogy állhatnál ott, míg a plebá-nos elmondja a hosszú prédikációt.

— Édes anyám, mikor lesz már nekem csizmám?

— Lesz lelkem, ad a jó Isten ka-rácsonyra.

— Hátha én nagyon szépen imád-koznám a jó Istenhez, adna-e hama-rább, mint karácsonykor egy pár láb-belit, mert én templomba szeretnék járni

— Hamarabb is ad, ad bizony fiam. Csak szeresd nagyon a templomot.

Hogy történt, hogy nem történt, egyszer csak az én édesanyám szom-baton este a kőtényében egy pár ócska topánkát hozott haza.

Ócska volt az a topánka, itt ott a penész zöldellett rajta, felkunkoro-dott az orrocskája, egyiken volt még sárga pléhsapka, a másíkról hiányzott; a füleit kitepegették, a talpán volt va-lami nyíllás féle, de azért topánka volt mégis a jámbor portéka és én nagyon örültem neki.

— Ezt az Isten adta, úgy-e édes anyám?

— Az Isten rendelte, a dullóné tésasszony adta.

(És te, édes szülém, egy egész nap kapáltál érette, hogy a fiacskád elme-hessen a templomba.)

Micsoda munka volt az, hogy az elszáradt bőrkotmányba egy nem is-merő lábacska belefértközzék és mégis boldogság töltötte el a szívét annak a

topánkás fiucskának, hogy elmehet a templomba.

— Édes anyám, adjon virágot is a kezembe!

— Adok azt is gyermekem! Imád-kozzál helyettem is, jól vigyázz a pré-dikációra!

Teremtő Istenem, milyen furcsa fi-gura lehetett az a fiucska az ő zsírral egyszínűvé tett, sokrét száradott topán-kájában, az ő kopott posztóalapjával, házi szöttes kék ruhájával és mérhe-tetlen örömevel!

Ismét odaülhet a kisoltár első lép-csőjére, szemben a szószékkel, ismét nézheti azt az aranygalambot, mely a szószék fölött teregeti a szárnyát, ismét megbámulhatja a sarkánnal küzdő, ör-dögöt legyűrő Mihály arkangyalt, ismét megszámlálhatja a gyertyákat, előbb a vastagabbakat, aztán a vékonyabbakat, ismét oh, ismét gyönyörködhetik abban az aranyos felhőben, melyet a pap egy aranycsészéből ereget fel, amely kö-rülöleli a Szűz Mária képét, a lakato-sok zászlóját, belekapaszkodik a csen-getyű vörösrojtos zsinórjába s minél közelebb ér a keskeny ablakon beömlő fénysugarakhoz, annál karcsubb, annál aranyosabb lesz.

Tömjénfüst! Ez kellett én nekem.

és azt mintha a saját sorsára hagyta, attól minden erkölcsi és anyagi támogatásával kezd eltávolodni. A jelszó az lett, miért támogatassam az egyesületet, mikor az általa alapított és ma is tulajdonát képező kórház ügyeinek vitelére semmi befolyást sem gyakorolhatok.

Ez a jelszó azonban téves és nem helytálló. Ugyanis az állam csak reorganizálás céljából vette át kórházunkat teljes felszereléssel együtt, de ahhoz való további kizárólagos tulajdonjogunkat elismerte. Ilyen célból lett az Háromszékvármegyének az állam által átadva és a megyével megkezdett s még le nem zárt tárgyalások valószínűen oly eredménnyel fognak végződni, hogy a kórház újból visszakerül Egyesületünk kezelésében.

Ezért tehát kérve-kérem az Egyesület tagjait és minden jó lelkű embert, hogy ne vonják meg anyagi és erkölcsi támogatásait Egyesületünkől.

A mostani nehéz gazdasági helyzetben bőkezű anyagi támogatást nem kérhetek, ilyenre nem is számítok. De annál szívesebben veszem az erkölcsi támogatást, az ingyenes munkát, a mely egyelőre az Egyesületünk céljait megvalósítandó szanatorium, üdülőtelep, anya és csecsemő védő intézmények propagálásában állana.

Egyesületünk célja a betegek gyógyítása, a kiket épen és egészségesen akarunk visszaszáadni a családnak, a társadalomnak, hogy beölkük ismét hasznos és munkás egységek legyenek. — Ezen cél elérésében szívesen támogatunk mindenkit és bizonyára a mi dicső emlékü alapítónk, aki úgy szerette e várost, hogy még haló poraiban is itt e gyönyörű intézet parkjában emeltetett templom alatti sirbortban kívánt pihenni, ma lelki gyönyörűséggel tekint reánk, itt van közöttünk, bátorít, buzdít, lelkesít, de köszöni is nekünk, hogy intézményeit nem hagytuk el s ha számban megfogytuk, kevesen is, de annál erősebb elhatározással iparkodunk az ő árváit felnevelni, az ő elesetteit felszedni és gyámolítani, az ő betegeit gyógyítani.

Megköszönve a jelenlevők megjelenését, a közgyűlést megnyitom.

(*) MOLNÁR RÓZA nagyváradi sikere. Már több ízben írtunk Molnár Róza festőművészről sikeréről. A kézdívsárhelyi születésű és városunk lakossága előtt jól ismert művész most Nagyváradon rendezte meg a kiállítását. A nagyváradi sajtó úgy ír róla, mint kivételes, tehetségekről szoktak írni. Mindenik lap kiemeli különösen a gyermekportréit, melyek megragadóak, erősek, karakteresek. Az egyik lap szerint Molnár Róza különösen mint portreista nyerte meg a nagyváradi műbarátok elismerését. Számos arcképfestmény megrendelése között van Ghica György prefektus életnagyságu arcképe is. Örömmel írjuk meg ezeket a dolgokat, mert székely tehetség magas íveléséről számolhatunk be.

Imádkoztam mindenki helyett, de csak édesanyáért. Leimádkoztam volna egy halálra ítélt rabnak minden gonoszságát, úgy buzgott szívemben az áhitat forrása.

Hallgattam a prédikációt. A názáreti Jézust éppen olyan szegény fiúnak képzeltem, mint én voltam, az ő édes anyját éppen olyannak tartottam, mint az enyémet.

És az ének zugott a fülembbe, minél nagyobbakat harsogott bele a kántor, annál bizonyosabbnak tartottam, hogy a kisebb torony ablakán át felhallatszik a mennyországba.

De mikor az első tömjénfüst szállott fel lassan, méltóságosan, akkor elfeledtem mindent, csak azt néztem.

Olyan csodálatosan szép lett tőle a templom, félségesebb a pap, magasabb az oltár, dicsőbbek a szentek, nagyobb az aranykereszt az oltár tetén. Messze, messze, mintha a fényes mennyországból jönne, hangzott a pap hangja, még messzebről felelt rá a kántor.

Ugy tetszett nekem, mintha azok a faragott angyalkák a főoltár szárnyán most már igazán kezdenének repülni,

„Ha majd újra sirni fogsz, visszajövök hozzád...”

Kedden, március 29-ikén délután 6 óra tájban egy kicsiny kórházban, a Wesselényi utcában, puskadörrenés rázta meg a szoba levegőjét és rá egy bánatosan mosolygós leányszemben aludt ki az élet szikrája. Megdöbbenést keltett mindenhol, ahol ismerték, az a szomorú hír, hogy Mocsáry Jucika, Mocsáry Béla építő-mester leánya szíven lötte magát és azonnal meghalt.

A 19 éves urilány már régen készülődött a halálra. Többször mondotta a barát-
nőinek, hogy „nézzétek csak meg, egyszer meglövöm magam.”

Nem tudok én már dalolni...

Husvét másodnapján az egyik barát-
nőjénél volt, aki zongorázott és kérte Jucikát, hogy énekeljen hozzá. Nem tudok én már dalolni! — mondotta Jucika bánatosan, azonban nem akarva elrontani a jó hangulatot, mégis dal pattant az ajkáról, hozzásimulva a zongora hangjához. Egyszer csak minden ok nélkül felugrott és kiszaladt a szobából és az udvaron hangos sírásra fakadt. S rá egy napra megtörtént a tragédia.

Az öngyilkosság

okáról így nem tud senki. Kedden délután még sétált a főtéren, aztán hazament és végzett magával. Leült a diványba, a karabély csövét nekitámasztotta a szívének és meghúzta a ravaszt, a kiröpült acélgolyó keresztülfurta a szívet. A hazatérő fiutesvére vette észre az öngyilkosságot, azonban akkor már nem volt élet benne.

Beszél a dal...

A tragikus végzetű leány nem hagyott hátra levelet, ehelyett azonban hátrahagyta nemrég Kolozsvárról kapott dal szövegét, mely így kezdődik:

„Majd ha újra sirni tudsz,

Visszajövök hozzád,

majd így folytatódik:

A mult elől hiába futsz

Az álmok visszahozzák...”

Lehet e dal megragadta a szívét, e dalban élt az ő sorsa, talán szerelmes szívének leányálmai megtorpantak az élet előtt, mely neki csak szenvedést, csalódást ígért.

E dalon kívül találtak egy papírlapot, melyen három rövidke sorban azt írja, hogy a puskát egy katonától vette, aki már nincs a városon, tehát ne kutassák a puska tulajdonosát.

A temetése tegnap, pénteken délután volt a város közönségének megható részvéte mellett.

Néhány szó a nőkérdésről.

Irta a Ref. Leányszövetség márc. 7-i kötökéjén felolvasta dr. Molnár Dénesné.

(Folytatás és vége)

Ma még a betegápolónők nagyrésze vagy valamilyen apácarend, vagy diakonissza rend soraiból kerülnek ki, vagy pedig alsóbb néposztályok kevésbé intelligens női tagjaiból. Az előbbi eset a jobbik eset. Apácák, diakonisszák hivatásosan foglalkoznak betegápolással, sok közülük megfelelő intelligenciával is rendelkezik s ahol ez nincs is meg, a mély vallásosság, a belénevelt önuralom üdítő, megnyugtató hatással lehet a betegre. De az unintelligens ápolónőnél, aki esetleg a csekély jövedelemért, de lelki rátermettség nélkül üzi mesterségét, keservebb állapotot betegre nézve el sem lehet képzelni. Saját magamon tapasztaltam ezt. 12 éves kisleány voltam, mikor az intézetben has-tífuszban súlyosan megbetegedtem. A mellém kirendelt ápolónő állandóan rémhistóriákkal tartott, mert mi más volt az én 12 esztendő-s lázas agyamnak rémhistóriáknál, a különböző súlyos betegségi és gyermekszülési esetek leadása. A betegség pár hét alatt elmúlt, de a lelki megrázkodtatás, amit az unintelligens ápolónő okozott, csak hosszú évek múlva. Tehát a betegápolásnál az intelligencia főkövetelmény, ezért fel kell karolnunk ezt a foglalkozási ágat jobban, mint eddig tettük.

A fentiekben kívül a nevelői hivatás, ahol hatalmas tér nyílik a nőknek. Elsősorban a családban a gyermek, vagy testvér neveléssel, másodsorban a tanítói nevelői pályán. Utóbbi itt az elhelyezkedés nehézségei miatt mind kevesebb vonzóerővel bír, de ez csak a mi kisebbségi életünk elszigetelt jelensége. Általánosságban úgy az alsóbb, mint magasabb-foku iskolákban nagy számmal vannak női tanerők. Ezeknek különös hivatása a gyermekeknek nemcsak szellemi, hanem lelki nevelése is. Minden korosztályu fiú és leány-gyermekeknek megvannak a maguk kisebb-nagyobb lelki problémái. Minél inkább tud a tanítónő a gyermeki lélekre, a jellem kialakulására hatni, a szerint fog a tanulási eredmény is fokozódni. Az igazi nevelői képességet azonban nem a különböző-foku tanítónő és tanárképzőkben sajátítja el az ember. Erre legelső sorban külön lelki rátermettség kell, ami sokkal inkább s gyakrabban van meg a nőben, mint a férfiban. A sok olvasás, természetesen nem a ponyva, hanem az örökértékű művek olvasása, nevelőművészek könyveinek tanulmányozása, a gyermekekkel az iskolán kívül való foglalkozás fokozza a lelki rátermettséget.

A nő feladatai közé tartozik, hogy résztvegyen az árvák, az elhagyottak intézményei-

szárnyához ragasztva, nem repült egyik sem.

Azon a helyen, hol édesanyám arcát láttam oly hiven, olyan igazán, mintha ő maga lett volna, az Isten-
anyának képe állott.

Sokszor láttam én ezt a képet, de mert aranyos cífrázat nem vette körül és mert olyan egyszerű volt és olyan szomorú, nem tűnt fel nekem azelőtt.

Azóta, hogy aranyos ködébe vonta a tömjénfüst, hogy csalóka látszat úgy tüntette fel izgatott gyermekképzetelem előtt, mintha az én szegény édesanyám lenne, el tudtam nézni órákhosszáig is.

Régen volt az.

Kikoptam belőled, gyermeksziv ártatlan világa! Van szép fényes topánkám, járhatok is benne a templomba, hanem a tömjénfüst is csak füst már énnekem.

De ha járok az utcán és látok szelid, szenvedő arcu asszonyt, aki este felé haza siet a munkából és rejteget valamit kötétyében, föltetszik lelkemnek az aranyos köd s az Istenanya képe mosolyog reám.

B.

nek gondozásában. Ez utóbbiak nem választ-
hatók ugyan el a nő nevelői hivatásától, de
már inkább a nő társadalmi kötelezettségei-
hez tartoznak. Ezeknek a társadalmi köte-
lezettségnek nem divatból, vagy azért
kell eleget tennünk, mert más is teszi, hanem
lelki kényszerből.

Ezek volnának azok a női elfoglaltsá-
gok, melyeket az egyéni alkotó munka címen
foglaltam össze és melyeken ma is teljes
erőnkkel és eredményesen működhetünk,
akár önkéntesen, akár hivatás-szerűen. Min-
den egyes asszony, vagy leány, ki a maga
feladatát legjobb erejével és egész lelkével
tölti be, a nő felszabadulásában, mint építő-
munkás vesz részt. Mert a nő a férfi mellett
nem akkor áll egyenlő félként, ha beleillesz-
kedik annak műveltségi rendjébe, hanem
ha természetadta képességeiből kiindulva
választja meg élethivatását és minden mun-
kálkodásának középpontjába az önfeláldozó,
önzetlen szeretetet állítja, melyben a férfi
mindég a gyöngébb nem marad. A nő a
férfival szemben csak úgy juthat igazi és
állandó önállóságra, ha óvja és kiműveli
neme sajátos értékeit.

Ezzel a konkluzióval már meg is érke-
zünk az építő munka másik fontos részéhez:
megfelelni a nővel szemben felállítható leg-
magasabb követelményeknek. Ezeknek a
követelményeknek csak az tud megfelelni,
aki a legerősebb egyenlőségi harc hevében
sem feledkezik meg női méltóságáról. A leg-
könnyebben itt csúszik ki a nők, de külö-
nösen a fiatal leányok alól a talaj. Az egyen-
lőséget külsőségekben keresik. Fius termet,
fius ruházat, fiús hánya-veti modor, féktelen
szórakozások, a férfival való fesztelen érint-
kezés elaltatják a női lélek sok-sok finom-
ságát és előhívják a tulzott hiúságot, kacér-
ságot, fölületes gondolkodást. Az eredeti cél
csak a tudat alatt van meg, vagy hangzatos
szócsatákban, amint a magát emancipálnak
képzelt hölgy ifjú óriásokkal viv. Az ilyenek
építő-munka helyett, ha magát az épületet
nem is tudják alapjában megingatni, sok kárt
tesznek azzal, hogy közös munkáktól a férfi
megbecsülését elvonják. Bekövetkezik az
általánosítás és a női nemnek értéken aluli
becslése. Itt csak a tulzott, úgynevezett
„modernség” ellen akarok felszólalni. Öltözé-
sünk, megjelenésünk, szórakozásunk, a férfi-
val való érintkezésünk legyen kifogástalan.

A két nemnek a réginel fesztelenebb
érintkezése ma már elkerülhetetlen. Közös
sport, a munka növekedő közössége ezer
alkalmat ad erre. De ne essen ez a női
méltóság rovására. A férfiak a gyakori érint-
kezésben sok jó befolyással lehetnek a nőre,
de viszont ítéletük és hízegésük következet-
lenségével jobb belátásuk ellenére is leg-
többnyire a külsőséges nők előtt hajolnak
meg, ezáltal a nők sok hiu és visszas törek-
vésének okozói.

Az egymásra való hatás kölcsönös. A
legtöbb nő nem is sejtí milyen segítségére
lehet az igazán lelki műveltségre törekvő
férfinak, ha mindig nőies marad. A női lélek
nyugodtságára nagy szüksége van a férfi
kifelé törekvő energiájának. Tehát a férfi és
nő fesztelenebb érintkezésének sok előnye
van úgy egyik, mint a másik félre nézve.
De a fiatalok nagyon gyakran elfelejtik, hogy
a nőiességhez hozzátartozik bizonyos foku
tartózkodás. A pajtáskodó leányok átvesszik
a férfi társaságok lomposágát, mosdatlansá-
gát, csak hogy ők is beválljanak a társa-
ságba. A „szabaderkölcsök” jelszó alatt élők
világukat és elfelejtik, hogy a nőnek erkölcsi
térén kevesebb szabad, mint a férfinak, nem
azért, mert kevesebb, mint a férfi, hanem
mert erkölcsi-térén sokkal-sokkal több. Már-
pedig „a nemesség kötelez”.

Hogy az építő nő minden kritikát ki-
álljon, öltözködése, megjelenése, szórakozása,
társadalmi modora és a férfival való érint-
kezés módja legyen áthatva női voltának
mély értelmével, kötelezettségével és szépségé-
vel. Akkor már megfeleltünk a nők szem-
ben felállítható legmagasabb követelmények-
nek és hozzájárultunk a nők függetlenségé-
ért és egyenjoguságáért emelkedő épületnek
a betetőzéséhez.

Reneszánsz ebédlőkredenc,
márványlappal,
eladó a ZAYZON-házban, szemben
a Nagytakarékkal.

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Áprl.

2

1932.

— **OLVASÓINKHOZ.** Az olcsósági
folyamattal lépést tartva, a Székely Ujság
példányonkénti árát 3 leura szállítottuk le.
Ehhez arányitva változott az előfizetési díj is.
A hirdetési árak is mérsékelten olcsók. Az elő-
fizetőket, mint az nálunk évek óta szokás, egy
ingyen apróhirdetés megilleti.

— **Átköltözött az Ipartestület.** Az Ipar-
testület, illetve a Vegyes Ipartársulat helyi-
sége átköltözött a főterre, a régi szolgabíróság
helyébe, a Sinkovits-féle emeleti helyiségbe.

— **KÉT KÖZGYÜLÉS.** Husvét másodnapján,
márc. 28-án délután tartotta az Erzsébet árvaleány-inté-
zet évi rendes közgyűlését dr. Török Andor alelnök
elnöklétével. Elnök megnyitójában szomorú képét festi
az árvaháznak, melyet a gazdasági vihar szintén nem
kímélt meg. Balogh Katinka igazgatónő jelentésében rá-
mutat arra a nehéz küzdelemre, melyet az árvaház-
nak a lefolyt esztendőben végig kellett harcolnia. Sehon-
nan nem kapja meg a jogosan megillető segélyt, így
megvonta az évi segélyt a városi tanács is. Az intézet
31 növendékét tart fenn, azonban, hogy a jövőben meny-
nyiben tudja nemcsak hivatását teljesíteni, az igazán a jövő
kérdése. Az igazgatónő önzetlen, fáradságos munkájáért
a közgyűlés jegyzőkönyvileg mond köszönetet. Dr. L. Dié-
nes Jenő a pénztár állapotáról teszi meg jelentését,
egyben előterjeszti a költségelőirányzatot. A vagyonke-
zelő bizottságba beválasztották Bothár L. Vilmost és dr.
Boga Alajost, Jakab István ny. vezérigazgatót pedig tisz-
teletbeli v. k. bizottsági elnökké választották. Az indit-
ványok során nagy lelkesedéssel fogadják dr. Molnár
Dénest indítványát az anyagi ügyek szanálására vonat-
kozólag. Ezután dr. Vargha Béla elnökletével a Kórház
Egyesület tartotta meg a közgyűlés. Elnök jelentése —
melyet lapunkban is közlünk — teljesen megvilágítja a
kórház sorsát, így ez a város közönségének adakozásá-
ból felépült intézmény rövidesen visszakérül jogos tulaj-
donosának birtokába, erre vonatkozólag az állam el is
ismerte a Kórház Egyesület tulajdonjogát. Dr. I. Diénes
Ödön a pénztár állapotáról tette meg jelentését, majd dr.
Molnár Dénes szólott hozzá a dolgokhoz, mellyel a köz-
gyűlés véget is ért.

— **Árviz.** Ma reggelre kellemetlen me-
glepetésre ébredtek a Rácok-utcai lakók. E vá-
rosrészen keresztül folyó Rácok-pataka a nagy
olvadástól, valamint a felsőmalomgátnál össze-
torlódtott jég miatt, a folyó kilépve a medréből,
a kiömlött és elárasztotta a Rácok-utcáját.
A kiömlő, sok helyen fél méter magasságu
víz egyes részekben teljesen elzárta a közleke-
dést. A mentési munkálatokra a tűzoltókat
és munkásokat rendelték ki. A Fekete-ügy is
kilépett a medréből és elöntötte a körülötte
fekvő szántóföldeket.

— **A Kath. Otthon előadásai.** A múlt
szerdán a Kath. Otthonban egyedüli előadó
Földi István tanár volt, aki az egyik novel-
láját olvasta fel. A jövő szerdai előadók
Fülöp Kálmán és Szócs Mihály tanárok
lesznek.

— **Április 15-én működésbe lépnek
a pénzügyigazgatóságok.** A pénzügyigazgatóságra
rendelet érkezett, amely szerint április 15-én
működésbe kell lépni a pénzügyigazgatóságnak. Az
imperium átvétele után 1927 ig még a ma-
gyar rendszer szerint végezték feladatukat
a pénzügyek, akkor azonban feloszlatták szer-
vezetüket. És azóta a feketeszesz kihágások
oly nagy arányokat öltöttek, hogy a pénzü-
gyminisztérium most ismét üdvösnek ta-
lálja a pénzügyigazgatóság megszervezését. Amíg
ezelőtt főleg dohányra vadásztak a pénzügyek,
most működésük főtere a szesz lesz. A fi-
nancgárda fegyveres alakulat lesz. Az ösz-
szes financgárda élére Bukarestszékhellyel
financ generális kerül. A pénzügyek csak nő-
len emberek lehetnek. Magas fizetéssel, —
a legkisebb fizetés 5 ezer leu, — teljes el-
látással, ruha és élelmezéssel veszik fel őket.
A financgárda parancsnoka a pénzügyigaz-
gatóság mellé lesz beosztva.

— **Szent Antal-est.** Husvétutáni első Szentan-
tal-estét márc. 29-én tartották meg, melyet a cserkészek
rendeztek, kik most is, mint annyiszor, kedves műsorral
kedveskedtek a közönségnek. Elsőnek Angeli Sebő tisz-
telendő tart beszédet a cserkészlet fejlődésével kaposo-
latban annak jellemfejlését határolja. Utána Éjeli
őrségen című cserkészjelentet adják elő. Paál Atilla
és Szabó István, melyben a híres cserkész bátorságot
humorizálják ki. Ezután Gábor Évi: Éji látogatás
(cserkészparódia) című költeményt szavalja el. Jól si ke-
rült szavalaatáért hosszas tapsot kap. Magyar-táncot
táncolnak Csulak Nusika és Bokor Annuska, mit szint-
én tussal jutalmaz a közönség. Majd „Beteg Döncike”
című szindarabot adják elő: Bokor Annuska, Szócs
István és Vencel Árpád. Ezzel az est véget ér.

— **A tavasz még sehol és mégis
jönnek a fecskék.** A tavasz minden-
kori hírnökei: a kis fecskék és a gólyák
a déli országokban nem érezték meg,

hogy nálunk még mindig erősen tartja
magát a napsugárral küzdő tél. Külön-
böző helyekről már jelentik, hogy a
kedves madarak visszatértek itteni fész-
kükhöz, az állatvédő egyesületek pedig
nagyon kéri az érző lelkű embereket,
hogy a megjelenő fecskék és gólyák
fészkeinek közelébe tegyenek melegítő
szalmát, szénát és olajos, zsíros madár-
eledeleket, hogy a hasznos madarak
birják ki a még hátralévő zord napo-
kat. Érdekes, hogy Magyarországon,
Baján már március 17-én láttak didergő
fecsképeket, melyeket a gólyák Heves-
megyében még jóval megelőzték, miután
már 9-én kelepeltek a befagyott mo-
csarakon. Más évben nem volt feltűnő
a fecskék és gólyák ilyenkorai vissza-
térése, most azonban nagy veszély fenye-
geti az amugyis pusztulásnak indult
költöző madarainkat.

— **Sikeres válás öt óra alatt.** Chiká-
góban Hiram Bursch reggel 9 órakor ke-
ményen összeszólalkozott a feleségével. Dél-
tájában az asszony már beadta a válópórt,
félkettőkor a tárgyalás megkezdődött és két
óra be is fejeződött, úgy, hogy a bíró ki-
mondta a válást és heti 15 és fél dollár
tartásdíj megfizetésére ítélte a megrökönyö-
dött férjet, akinek ilyen gyorsaságról fo-
galma sem volt.

— **Sangháj mérlege.** Sangháj város
tanácsa a Népszövetség vizsgálóbizottságá-
hoz intézett jelentésében a sanghái japán
támadások által okozott károkat 370 millió
amerikai dollárra becsüli. A jelentés szerint
160 ezer család otthona dőlt romba. A pol-
gári veszteséglajstrom: 6080 halott, 2000 se-
besült, 10 ezer 400 eltűnt, akiknek egy ré-
szét a japánok summás uton kivégezték,
a többiek holtteste pedig valószínűleg a
romok közt hevernek.

— **A munkások nyugdíja következik**
A munkásbiztosítási intézményeket a munkanél-
küliség növekedése rossz helyzetbe hozta.
Mindenütt a világon már a békében is úgy
volt, hogy a munkahiány növekedését első-
sorban a munkásbiztosító pénztárak érzik meg.
A kereset nélkül maradt munkás igyekszik az
elmaradt munkabért táppénzzel pótolni, amely
ha kevesebb is a keresetnél, de több a semminél
s ha betegségét huzta addig, amíg munkája volt,
rögtön orvoshoz megy, mihelyt — munkanél-
kül lévén — van ideje betegeskedni. A munka-
nélküliségnek ez a növekedése a romániai
munkásbiztosító pénztárak helyzetét annyira
megnehezítette, hogy több millióra menő de-
ficit jelentkezett, amelyre nem tudnak meg-
felelő fedezetet találni. A minisztérium ekkor
elhatározta, hogy megvalósítja régebbi tervét
s bevezeti a munkások kötelező nyugdíjbizto-
sítását s ennek jövedelméből fedezi a mai
deficitet, mert a nyugdíjra befizetendő járú-
lékokra mindaddig úgy sem lesz szükség, amíg
a munkás el nem éri a nyugdíjkorhatárát,
ami legfeljebb három évtized múlva következ-
hetik csak be. Kötelezővé teszik továbbá a
munkásbiztosítást a kereskedelmi alkalmazot-
takon kívül a magántisztviselőkre is s ilyen-
formán sikerülni fog kivezetni az intézményt
mai nehéz helyzetéből. A minisztérium már
el is készítette az erre vonatkozó törvény-
javaslatot, amelyek azonban nagy örömet nem
fognak kelteni az érdekelt körökben. A nyugdíj-
biztosítás ugyanis hetenként három leu járulék
többletet jelent úgy a munkásnak, mint a
munkaadónak (a bányavállalatoknál pláne 12-12
leu), a magántisztviselők biztosítási díja pedig
teljes összegében az alkalmazottakat fogják
terhelni. A mai rossz kereseti viszonyok kö-
zött a munkaadókra igen súlyos terhet jelent
minden egyes alkalmazottjuk munkásbiztosí-
tási díjának 3 leuval való felemelése, de a
magántisztviselők és munkások sem fogják
szívesen vállalni e terhet mai leszállított fi-
zetéseik mellett, jóllehet az újítások az ő érde-
keiket szolgálják.

KÉT-HÁROM SZOBA, konyha, kamra,
külön udvarral bíró
lakást keresek megvételre.

Árajánlatokat az utolsó ár megjelölésével kérek a
következő címre: **Bogdán Ferencné A.-csernáton**

— Jókor vesztette el a "memóriáját". Angliának egy Heytesbury nevű kisebb városában történt, hogy egy lakodalommal kapcsolatosan minden készen volt, csak éppen a vőlegénynek kellett még jönnie, hogy az egyházi ceremóniát is elvégezhesse. Az utolsó percben azonban hírnök érkezett, aki bejelentette, hogy a vőlegény teljesen elvesztette az emlékezőtehetségét s így az esküvőből nem lehet semmi. Ha az emlékezőtehetség visszajön, akkor megtarthatják a lakodalmat.

— Bankjegyet evett, hogy végezzen magával. Lyonból jelentik: Egy itteni kávéház tulajdonos eredeti módját választotta az öngyilkosságnak, ami a mai időkben ugyyszólván tragikus ironia számba megy. Coiffer kávé megunta az életét és öngyilkosságra szánta el magát. Nagyobb adag veronált vett be. Kutyabaja sem történt. Hiába kísérelte meg a veronál adagját megduplázni, megint nem használt. Ekkor különös ötlete támadt, Előkereste megtakarított pénzét és az ezer, meg százfrankos bankjegyeket lenyelte. Már rengeteg bankkótát rágott össze és még mindig nem sikerült meghalnia. Erre össze-seperte a 20 és 5 frankos bankjegyeket és kiló számra vette be, mint a legizetesebb ételt. Végre is annyit evett belőle, hogy rosszul lett, elájult és meg is fulladt. Az orvos már csak néhány bankjegyet húzhatott ki szájából. Sikerült meghalnia.

— Három évi börtön egy használt levélbélyegért. Amint az közismert: az amerikai igazságszolgáltatás kiszámíthatatlan. Egyik bíróság meglepően enyhe ítélettel sújtja a gyilkost is, a másik drákói módon bünteti a tyuklopást. Az is megtörténik, hogy a bíróság ítélezik az eléje került bűnös szemben: — Irja le százszor, hogy „én, X. Y. gazember vagyok, de ígérem, hogy soha többet bűnt el nem követek.” Máskor arra ítéli a bíróság a delikvenst, hogy hetvenszer írja le a Miatyánkot. Drákói ítéletet hozott most a california — stocconi bíróság. A postást följelentette egy Laura Barry nevű hölgy, hogy Palesztinából küldött levélben nem volt rajta a bélyeg. A postás be is vallotta, hogy ő vette le, mert kislánya szenvedélyes bélyeggyűjtő. Bűnéért a bíróság a szegény postást — három évi börtönre ítélte.

(*) Gyümölcsfa csemeték nálam beszerezhetők. Ugyiszintén Neo desztrín s más gyümölcsfa permetező anyag nálam olcsón kapható. — Molnár Kálmán.

Adakozás a Népkönyha javára.

A Népkönyha javára befolyt adományok március hónap:

Özv. Kovács Jánosné 1 zsák krumpli, 2 1/2 kg zsír. Szabó József 1 1/4 kg füstölt hus, 5 kg borsó. Pál Mihály 5 kg paszuly, 1 kg szalonna, krumpli. Popescu Livius 5 kg liszt, 1/2 kg szalonna. Fekete Gyula pék 25 kenyér. Szócs Balint 1 zsák krumpli. Kovács Károly ny. ügyész 1 kg. zsír. Jancsó Béla mészáros 1 kg zsír, 1 zsák krumpli. Csávássy Endre 20 bárány. Hamar Zoltán 50 tojás és paszuly. Özv. Pap Adolfné 1 zsák krumpli. Dima Joan 100 Leu újabb adomány. Tóth Ede 2 véka krumpli. Jakab István vezérigazgató 240 Lei. Ezenkívül Dr. Valeriu Bidu 80 adag ebéd teljes költsége, Nastasi Cornel 80 adag ebéd teljes költsége, Dr. Nagy Zoltán 80 adag ebéd teljes költsége.

Itt közöljük, hogy a Népkönyha március 31-ével beszüntette működését. Az a kevés tartalék, ami maradt, az a jövő téli szezonra lett félretéve. E helyen külön kifejezzük elismerésünket dr. Nagy Zoltán városi orvosnak, aki sokat dolgozott, ugyyszólván lelke volt a Népkönyhának, melynek áldásos hatását sok városi szegény élvezte. De elismerés illesse a Népkönyhát vezető és a főzésben résztvevő uriaszonyokat.

FALATOZNI jól és kényelmesen lehet **KÉZSMÁRKY** fűszer és csemege üzletében. — TÂRGU-SĂCUESC (Kézdivásárhely).

Vegyileg tisztít és fest női- és férfi ruhákat, plüsszérozást különböző mintákban készít, posztókat ványol, fest és présel többféle minőségben, női és férfi kiizzadt filz kalapokat tisztít anélkül, hogy formáját elveszítene, = legjutányosabb árban **Bartos Boldizsár** TÂRGU-SĂCUESC — KÉZDIVÁSÁRHELY

Tipografia „MINERVA” nyomda Târgu-Săcuesc (Kézdivásárhely.) 1932.

NYILT-TÉR)

Nyilvános köszönet.

Mindazoknak akik szeretett, felejtethetetlen leányunk halála alkalmával résztvettek felkerestek, vagy a temetésen résztvettek, különösen a fiataloknak a megható részvételért ezúton mondunk hálás köszönetet.

Kézdivásárhely, 1932 ápr. 2.

Mocsári Béla és családja.

(*) Ezen rovat alatt közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Megjelent az örökösödési illetékek és a kincstári bírságok revíziójára vonatkozó törvény.

Az örökösödési illetékek és a kincstári bírságok revíziójáról szóló törvény végleges, a kamarában és a szenátusban megszavazott és az uralkodó által szentesített szövege a hivatalos lap március 18-iki 66 ik számában jelent meg. A törvény a következőképpen szól:

1. szakasz. A pénzügyminiszterium felhatalmazást nyer arra, hogy az örökösödési illeték kivételének elveitől eltérőleg *revízió alá vegye az örökölt javak már véglegesen megállapított értékeit* és azt jelenlegi értékükre szállítsa le.

Ugyanilyen eljárás alá esnek a jelen törvény kihirdetéséig még elintézetlenül maradt örökösödési ügyek, amelyeknél az örökösödést még nem értékelték fel és amelyek értékét még nem állapították meg.

A revízió iránti kérések a jelen törvény publikálásától számított három hónapon belül a pénzügyminiszteriumhoz adandók be és a keres benyújtása feltűggeszti a határlékos illetékrészletek végrehajtását.

Az örökösödési illetékekkel egyidejűleg csökkennek a hozzátartozó kamatok is.

Azok az örökösödési illetékek, amelyeknek megállapított összegét már teljesen egészében lefizették, nem vehetők revízió alá.

A revideált és részben kiegyenlített örökösödési illetékek új értékelése nem ad jogot a kincstár által már beszédett részletekből való visszatérítés igénylésére.

Az örökölt ingatlanok értékelése kisebb is lehet, mint a jelenlegi jövedelem tiszte-rese, de nem lehet alacsonyabb a revízió iránti kérés időpontjában szereplő forgalmi értékénél, amely viszont nem lehet kisebb a folyó jövedelem tizzel való szorzásának eredményénél, amint azt az egyenes adók egységesítéséről szóló törvény 15. szakasza megállapítja

Vasárnap és hétfőn a moziban az ERÉNYCSŐSZ.

Bérbeadó a néhai Zajzon Lázár-féle nagy lakóház, kert, udvar.- Értekezni lehet u.-ott.

Spanyol ellen védekezzen!

V e g y e n

„WIMPASSING”

SÁRCIPÓT

POLITZER-nél.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Dr. B. I. B.-pest. Az egyik szám visszajött és azért szüntette be kiadóhivatalunk a lap küldését. Egyébként most rendben van a dolog és a lap rendesen megy. Testvéri üdvözlét.

B. M. N.-várad. A lapot rendesen expedíáluk, valószínűleg a megadott háromszéki közlekedés miatt késelt meg a jelzett szám. Egyébként utána küldöttük a kért számot. Székely testvéri üdvözlét.

B. Csikszentgyörgy. Kérjük a lap előfizetését rendezni.

B. G. Szeged. Az ígéret szép szó. Szervecs.

N. J. Pitești. Azt hisszük, a lap rendesen megy. Üdv.

Az ingó javak a revízió pillanatában szereplő, reális értékükben állapítandók meg.

2. szakasz. A pénzügyminiszterium le-szállíthatja a már végleges vagy folyamatban levő kincstári bírságokat — kivéve a szesz és szeszitalok termelésére és eladásra vonatkozó bírságokat — a megbírságoztak jelenlegi fizetési képessége mértékéig, annak a bizottságnak a véleményezése alapján, amelynek elnöke az amortizációs pénztár elnöke, tagjai a főszámvéviszék egy tanácsosa, akit a számvéviszék első elnöke jelöl ki: a pénzügyminiszterium egyik vezető jogtanácsosa és a pénzügyminiszterium azon osztályának igazgatója, amelyhez a bírság ügye tartozik.

A leszállítás alkalmazható a kihágási jegyzőkönyvben szereplő adóalapra is és a kiszámítás a jelen törvény kihirdetésekor érvényben levő adótörvények alapján történik.

A csökkentés iránti kérések a pénzügyminiszteriumhoz a jelen törvény kihirdetésétől számított két hónapon belül nyújthatók be.

Sugár és Rövid. Vissza az egész

Rövid: Adjon Isten Sugár! Jó, hogy jön!

Sugár: Fogadj Isten!

R. — Miért mondja nekem, hogy fogadj Isten?

S. — Magyar ember „adjon Isten”-re úgy felel, hogy „fogadj Isten.”

R. — Na ja. Egy magyar ember. De nem egy volt Protz! Maga mondhatja, hogy: alászolga!

S. — Mondja, mit szól a DÁKE-hez?

R. — Mi az?

S. — Dunaamenti államok krachdasági Egyesülete.

R. — Duvad!

S. — Ki? Én duvad?

R. — Na, csak ne patogjon. Nem maga a duvad most az egyszerű, hanem Franciaország.

S. — Hogy-hogy?

R. — Ugy-ugy, hogy a filmstúdióban ha elrontanak egy jelenetet, akkor a rendező üvölt, hogy: Vissza az egész!

S. — Na ne!

R. — De! Mert ez az egyesülés a háboru előtt megvolt és akkor Osztrák-Magyar Monarchia volt a neve, amelynek gazdasági életébe belekapcsolódtak a kisállamok is. Franciaország ezt elrontotta s most ő ordít a legjobban, hogy „Vissza az egész”. Vajon lesz-e ereje a népnek újra kezdeni a jelenetet, az a kérdés!

S. — Meglátjuk!

Secans.

Felhívjuk b. figyelmét az olvasó közönségnek, hogy a napilapok április 1-étől olcsóbbak lettek. Így az AZ EST eladási ára 5 leu, MAGYAR HIRLAP „ ” 5 „ PESTI NAPLÓ hétköznap 6 „ vasárnap 12 „ ünnepnap, mikor nincs képes melléklet 10 „ UJSÁG hétköznap 6 „ vasárnap 12 „ ünnepnap, mikor nincs képes melléklet 10 leu. A fenti lapok beszerezhetők: özv. Kovácsné ujságelárusító főtéri bodéjában.

Arany éremmel kiüntetve